

2023/0234(COD)

25.1.2024

OPINIA

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów
(COM(2023)420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Clara Aguilera

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Sprawozdawczyni z zadowoleniem przyjmuje zaproponowany przez Komisję przegląd dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, który służy zmniejszeniu wpływu systemów żywnościowych związanych z wytwarzaniem odpadów żywnościowych na środowisko i klimat oraz ustanowieniu prawnie wiążących celów ograniczania marnotrawienia żywności dla państw członkowskich do 2030 r.

Marnotrawienie żywności wynika z nieefektywności łańcucha żywnościowego. Niesie za sobą skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe, ponieważ w jego wyniku idzie na marne także praca rolników i hodowców wykonywana przy produkcji żywności oraz zużyte zasoby naturalne. Według dwóch dostępnych szacunków (z 2012 i 2022 r.) w UE marnuje się od 88 do 153,5 mln ton żywności rocznie. Związane z tym koszty wynoszą 143 mld EUR rocznie. Ta ilość marnowanej żywności odpowiada około 227 mln ton CO₂, czyli około 6 % całkowitych emisji w UE.

Parlament Europejski konsekwentnie wspiera ograniczanie marnotrawienia żywności. Zmniejszanie strat i marnotrawienia żywności stanowi integralną część unijnej strategii „od pola do stołu” z 2020 r. na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego.

Oczekuje się, że wyznaczenie konkretnych celów skłoni każde państwo członkowskie do podjęcia ambitnych kroków dostosowanych do jego konkretnej sytuacji, zintensyfikowania wysiłków i zwiększenia skali skutecznych strategii. Jednocześnie państwa członkowskie będą miały pełną elastyczność w wyborze środków zaproponowanych w ramach przeglądu ich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności z myślą o osiągnięciu celów dotyczących ograniczania.

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraża zadowolenie, że z celów tych wyłączono sektor pierwotny. Apeluje o zachęcanie państw członkowskich, by skupiały się w większym stopniu na edukacji na rzecz zapobiegania marnotrawieniu żywności.

Biorąc pod uwagę, że 2020 jest pierwszym rokiem, za który dostępne są dane dotyczące marnotrawienia żywności przez państwa członkowskie, ponieważ wcześniej nie było obowiązku pomiaru, sprawozdawczyni zgadza się, by 2020 był rokiem referencyjnym, jak określono we wniosku.

Sprawozdawczyni uważa proponowane cele za rozsądne. Proponuje jednak, aby cel 30 % stosowano oddzielnie do każdego z etapów łańcucha żywnościowego, o których mowa w art. 9a ust. 4 lit. b), co pozwoli sprawiedliwie rozłożyć odpowiedzialność oraz postępy na każdym z tych etapów.

POPRAWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę, co następuje:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Mając na uwadze negatywne skutki powstawania odpadów żywności, państwa członkowskie zobowiązały się do podjęcia działań wspierających zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i ograniczenie ich powstawania zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (ONZ) w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności z jej celem dotyczącym zmniejszenia o połowę globalnej ilości odpadów żywności na mieszkańca na poziomie detalicznym i konsumenckim oraz zmniejszenia strat żywności w łańcuchach produkcji i dostaw, w tym pozbiornych strat, do 2030 r. Środki te miały na celu zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i zmniejszenie ich wytwarzania w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Państwa członkowskie **do pewnego stopnia** opracowały materiały i przeprowadziły kampanie mające na celu

Poprawka

(3) Mając na uwadze negatywne skutki powstawania odpadów żywności **dla społeczeństwa, gospodarki i środowiska**, państwa członkowskie zobowiązały się do podjęcia działań wspierających zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i ograniczenie ich powstawania zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (ONZ) w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności z jej celem dotyczącym zmniejszenia o połowę globalnej ilości odpadów żywności na mieszkańca na poziomie detalicznym i konsumenckim oraz zmniejszenia strat żywności w łańcuchach produkcji i dostaw, w tym pozbiornych strat, do 2030 r. Środki te miały na celu zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i zmniejszenie ich wytwarzania w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, **a postępy we wdrażaniu tych środków powinny podlegać okresowym ocenom.**

zapobieganie powstawaniu odpadów żywności skierowane do konsumentów i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze; koncentrują się one jednak głównie na podnoszeniu świadomości, a nie na wywoływaniu zmian zachowań. Aby osiągnąć pełny potencjał w zakresie ograniczania powstawania odpadów żywności i zapewnić postęp na przestrzeni czasu, należy opracować interwencje na rzecz zmiany zachowań, dostosowane do konkretnych sytuacji i potrzeb w państwach członkowskich oraz w pełni zintegrowane z krajowymi programami zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. Należy również zwrócić uwagę na regionalne rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym, w tym partnerstwa publiczno-prywatne i zaangażowanie obywateli, a także dostosowanie do konkretnych potrzeb regionalnych, takich jak regiony najbardziej oddalone lub wyspy.

odpadów żywności skierowane do konsumentów i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze; koncentrują się one jednak głównie na podnoszeniu świadomości, a nie na wywoływaniu zmian zachowań. Aby osiągnąć pełny potencjał w zakresie ograniczania powstawania odpadów żywności i zapewnić postęp na przestrzeni czasu, należy opracować, **zaczynając od szkół**, interwencje na rzecz zmiany zachowań, **które będą** dostosowane do konkretnych sytuacji i potrzeb w państwach członkowskich oraz w pełni zintegrowane z krajowymi programami zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. Należy również zwrócić uwagę na regionalne **i lokalne** rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym, w tym partnerstwa publiczno-prywatne i zaangażowanie obywateli, a także dostosowanie do konkretnych potrzeb regionalnych, takich jak regiony najbardziej oddalone lub wyspy.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Pomimo rosnącej świadomości na temat negatywnych skutków **i konsekwencji** powstawania odpadów żywności, zobowiązań politycznych podjętych na szczeblu UE i państw członkowskich oraz środków unijnych wdrożonych od czasu przyjęcia Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym w 2015 r. powstawanie odpadów żywności nie **zmniejsza** się w wystarczającym stopniu, aby poczynić znaczące postępy w kierunku wykonania zadania nr 12.3 w ramach celu zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG) nr 12. Aby zapewnić znaczący wkład w osiągnięcie zadania w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, należy

Poprawka

(8) Pomimo rosnącej świadomości na temat negatywnych skutków powstawania odpadów żywności, zobowiązań politycznych podjętych na szczeblu UE i państw członkowskich oraz środków unijnych wdrożonych od czasu przyjęcia Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym w 2015 r. powstawanie odpadów żywności nie **zmniejszyło** się w wystarczającym stopniu, aby poczynić znaczące postępy w kierunku wykonania zadania nr 12.3 w ramach celu zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG) nr 12. Aby zapewnić znaczący wkład w osiągnięcie zadania w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, należy wzmocnić środki, które mają wprowadzić

wzmocnić środki, które mają wprowadzić państwa członkowskie, w celu poczynienia postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy i innych odpowiednich środków służących ograniczeniu powstawania odpadów żywności.

państwa członkowskie, **i zapewnić im wsparcie ze strony UE, np. przez zachęty finansowe**, w celu poczynienia postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy i innych odpowiednich środków służących ograniczeniu powstawania odpadów żywności.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Aby osiągnąć wyniki w perspektywie **krótkoterminowej** i zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, konsumentom i organom publicznym niezbędną perspektywę długoterminową, należy określić ilościowe cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie powinny osiągnąć do 2030 r.

Poprawka

(9) Aby osiągnąć wyniki w perspektywie **krótko- i średnioterminowej** i zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, konsumentom i organom publicznym niezbędną perspektywę długoterminową, należy określić ilościowe cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie powinny osiągnąć **najpóźniej** do 2030 r., **z uwzględnieniem potrzeb zarówno konsumentów, jak i podmiotów gospodarczych. Ponadto należy również ustanowić mechanizmy przydzielania odpowiednich zasobów finansowych i technologicznych, aby wspierać wdrożenie tych celów i zapewnić, by państwa członkowskie miały możliwości niezbędne do wprowadzenia proponowanych zmian.**

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 9a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9a) Ogólna świadomość na temat zapobiegania marnotrawstwu żywności staje się coraz słabsza. Potrzebne są zatem ukierunkowane i regularne kampanie

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) Biorąc pod uwagę zobowiązanie Unii do osiągnięcia ambitnego zadania w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, wyznaczenie celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie mają osiągnąć do 2030 r., powinno stanowić silny impuls polityczny do podjęcia działań i zapewnienia znaczącego wkładu w osiągnięcie globalnych celów. Biorąc jednak pod uwagę prawnie wiążący charakter takich celów, powinny one być proporcjonalne i wykonalne oraz uwzględniać rolę różnych uczestników łańcucha dostaw żywności, a także ich możliwości (w szczególności mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw). Ustanowienie prawnie wiążących celów powinno zatem przebiegać stopniowo, przy czym należy zacząć od poziomu niższego niż ten określony w ramach SDG, aby zapewnić spójną reakcję państw członkowskich i wymierne postępy w wykonywaniu zadania nr 12.3.

Poprawka

(10) Biorąc pod uwagę zobowiązanie Unii do osiągnięcia ambitnego zadania w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, wyznaczenie celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie mają osiągnąć do 2030 r., powinno stanowić silny impuls polityczny do podjęcia działań i zapewnienia znaczącego wkładu w osiągnięcie globalnych celów. Biorąc jednak pod uwagę prawnie wiążący charakter takich celów, powinny one być proporcjonalne i wykonalne oraz uwzględniać rolę różnych uczestników łańcucha dostaw żywności, a także ich możliwości (w szczególności mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw). ***Poza tym należy rozróżnić możliwe do uniknięcia i nieuniknione straty żywności.*** Ustanowienie prawnie wiążących celów powinno zatem przebiegać stopniowo, przy czym należy zacząć od poziomu niższego niż ten określony w ramach SDG, aby zapewnić spójną reakcję państw członkowskich i wymierne postępy w wykonywaniu zadania nr 12.3.

Uzasadnienie

Konieczne jest wyraźne rozróżnienie między możliwymi do uniknięcia i nieuniknionymi stratami żywności, również ze względu na proporcjonalność.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 10 a (nowy)

(10a) Produkcja rolna wprowadzana do obrotu w celu sprzedaży zależy od szeregu czynników naturalnych, prawnych i operacyjnych, które są poza kontrolą rolników. Aby większość produktów rolno-spożywczych mogła zostać wprowadzona do obrotu i sprzedawana konsumentom, musi spełniać surowe unijne lub międzynarodowe normy handlowe. W szczególności owoce i warzywa, które są przeznaczone do sprzedaży konsumentowi jako produkty świeże, mogą być wprowadzone do obrotu jedynie, jeśli są zdrowe i mają właściwą jakość handlową oraz jeśli zawierają informację o państwie pochodzenia. Produkty sprzedawane konsumentom lokalnie i bezpośrednio przez producentów nie muszą spełniać z norm handlowych. Niektóre produkty, na które miały wpływ klęski żywiołowe lub inne wyjątkowe okoliczności, również nie muszą spełniać tych norm, jeżeli ich spożycie jest bezpieczne. W związku z tym za odpady nie należy uznawać produktów rolnych, które nie mogą być wprowadzane do obrotu z przeznaczeniem do spożycia, ponieważ nie są zgodne z obowiązującymi przepisami, oraz produktów, które nie mogą być wykorzystywane do celów innych niż spożywcze, takich jak produkcja energii z biomasy.

Poprawka 8

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 10 b (nowy)**

(10b) W łańcuchach dostaw żywności na terenie UE nadal utrzymują się dysproporcje w pozycji przetargowej między dostawcami a nabywcami produktów rolnych i spożywczych. Dotyczy

to w szczególności sektora rolnego, ponieważ specyfika produktów rolnych i związana z nią konieczność ich szybkiego zbycia już na samym początku zakłóca równość kontrahentów. Dlatego należy dołożyć wszelkich starań, aby wiążące cele redukcji odpadów żywnościowych nie prowadziły do nasilenia najczęściej występujących nieuczciwych praktyk handlowych uderzających w dostawców rolnych, zwłaszcza przy dostawach produktów łatwo psujących się.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 10 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10c) Uwzględniając pracę Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz europejskiego mechanizmu gotowości i reagowania na kryzysy związane z bezpieczeństwem żywnościowym, dzięki której uznano wkład opakowań w ograniczanie powstawania odpadów żywności oraz w zapewnianie dostaw żywności i bezpieczeństwa żywnościowego;

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 10 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10d) Mając na uwadze wyniki uzyskane przez wszystkie podmioty w łańcuchu rolno-spożywczym w celu ograniczenia strat i powstawania odpadów żywności, zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju ONZ nr 12.3.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11a) Im większe jest ograniczenie odpadów żywności, tym mniejsze są wydatki na żywność w gospodarstwach domowych^{1a}

1a

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11b) Zmniejszenie marnowania żywności w dowolnym punkcie łańcucha dostaw żywności ma znaczący pozytywny wpływ na środowisko^{2a}

2a

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11c) Znaczną część produktów wyrzuca się ze względów estetycznych, np. ze względu na nietypowe kształty i kolory lub skazy. Należy całkowicie unikać takiego marnotrawienia żywności.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) **Mając na uwadze współzależność między etapami** dystrybucji i konsumpcji w łańcuchu dostaw żywności, w szczególności **wpływ** praktyk detalicznych na zachowania konsumentów oraz **związek** między konsumpcją żywności w domu i poza domem, zaleca się ustanowienie jednego wspólnego celu dla tych etapów łańcucha dostaw żywności. Ustanowienie oddzielnych celów dla każdego z tych etapów spowodowałoby niepotrzebną złożoność i ograniczyłoby elastyczność państw członkowskich w koncentrowaniu się na ich konkretnych obszarach zainteresowania. Aby uniknąć sytuacji, w której wspólny cel spowoduje nadmierne obciążenie po stronie niektórych operatorów, państwom członkowskim będzie się zalecać uwzględnienie zasady proporcjonalności **przy ustalaniu środków służących osiągnięciu tego wspólnego celu**.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(12) **Mimo współzależności etapów** dystrybucji i konsumpcji w łańcuchu dostaw żywności, w szczególności **wpływu** praktyk detalicznych na zachowania konsumentów oraz **związku** między konsumpcją żywności w domu i poza domem, zaleca się ustanowienie jednego wspólnego celu dla tych etapów łańcucha dostaw żywności. Ustanowienie oddzielnych celów dla każdego z tych etapów spowodowałoby niepotrzebną złożoność i ograniczyłoby elastyczność państw członkowskich w koncentrowaniu się na ich konkretnych obszarach zainteresowania. Aby uniknąć sytuacji, w której wspólny cel spowoduje nadmierne obciążenie po stronie niektórych operatorów, państwom członkowskim będzie się zalecać uwzględnienie zasady proporcjonalności, **aby zagwarantować sprawiedliwe i realistyczne rozłożenie odpowiedzialności i rozliczalności z należyтым uwzględnieniem małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw działających w łańcuchu dostaw żywności**.

na rynku;

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(12b) Podkreśla znaczenie redystrybucji produktów pod koniec ich daty ważności wśród osób potrzebujących; Odnotowuje, że sprzedawcy detaliczni żywności mają wszelkie możliwości, by przekazywać takie produkty organizacjom charytatywnym, które są w stanie niezwłocznie rozprowadzać te produkty i zapewnić ich spożycie;

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14) Według zharmonizowanej metodyki określonej w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597⁷⁶ pierwszym rokiem, dla którego zebrano dane dotyczące poziomów odpadów żywności, był rok 2020. ***W związku z tym rok 2020 należy przyjąć za punkt odniesienia przy ustalaniu celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności.*** Państwom członkowskim, które mogą wykazać, że przeprowadziły pomiary odpadów żywności przed 2020 r., stosując metody zgodne z decyzją delegowaną (UE) 2019/1597, należy zezwolić na przyjęcie za punkt odniesienia wcześniejszej daty.

(14) Według zharmonizowanej metodyki określonej w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597⁷⁶ pierwszym rokiem, dla którego zebrano dane dotyczące poziomów odpadów żywności, był rok 2020. ***Biorąc jednak pod uwagę, że rok 2020 był wyjątkowy ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią obostrzenia, bardziej odpowiednim okresem odniesienia byłby okres 2020–2022, zważywszy na rozbieżności wynikające z pandemii.*** Państwom członkowskim, które mogą wykazać, że przeprowadziły pomiary odpadów żywności przed 2020 r., stosując metody zgodne z decyzją delegowaną (UE) 2019/1597, należy zezwolić na przyjęcie za punkt odniesienia wcześniejszej daty.

⁷⁶ Decyzja delegowana Komisji (UE)

⁷⁶ Decyzja delegowana Komisji (UE)

2019/1597 z dnia 3 maja 2019 r.
uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności (Dz.U. L 248 z 27.9.2019, s. 77).

2019/1597 z dnia 3 maja 2019 r.
uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności (Dz.U. L 248 z 27.9.2019, s. 77).

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14a) Zharmonizowana metodyka ustanowiona w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597 przewiduje różne metody sprawozdawczości. W celu zapewnienia, aby przyszłe dane były wiarygodne pod względem naukowym, wysokiej jakości i porównywalne, państwa członkowskie muszą ustanowić oraz stosować jasne i spójne metody pomiaru oraz minimalne wymogi jakościowe dotyczące jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14b) Aby zapewnić, że podmioty w łańcuchu dostaw żywności i organy państw członkowskich będą konsekwentnie interpretowały dane dotyczące odpadów żywności oraz sporządzały sprawozdania z monitorowania, Komisja wydaje wytyczne dotyczące metodyki pomiaru poziomu odpadów żywności;

Uzasadnienie

Potrzebne są wytyczne i bardziej normatywne przepisy ze strony Komisji, aby pomóc w harmonizacji sprawozdawczości w zakresie odpadów żywności we wszystkich państwach członkowskich i poprawić jej jakość.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15a) Dążenie do osiągnięcia celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności nie może zagrażać produkcji rolnej ani bezpieczeństwu żywnościowemu Unii Europejskiej. Zwiększenie przywozu z państw trzecich w celu zrekompensowania spadku produkcji krajowej należy uznać za nieuczciwą konkurencję w stosunku do producentów unijnych, jeżeli do produktów przywożonych z państw trzecich nie mają zastosowania reguły wzajemności.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(33) Aby państwa członkowskie mogły osiągnąć cele określone w niniejszej dyrektywie, powinny one dokonać przeglądu swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w celu uwzględnienia nowych środków, angażujących wielu partnerów z sektora publicznego i prywatnego, z uwzględnieniem skoordynowanych działań dostosowanych tak, aby rozwiązać problemy w konkretnych newralgicznych obszarach, a także postaw i zachowań, które prowadzą do powstawania odpadów

(33) Aby państwa członkowskie mogły osiągnąć cele określone w niniejszej dyrektywie, powinny one dokonać przeglądu swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w celu uwzględnienia nowych środków, angażujących wielu partnerów z sektora publicznego i prywatnego, z uwzględnieniem skoordynowanych działań dostosowanych tak, aby rozwiązać problemy w konkretnych newralgicznych obszarach, a także postaw i zachowań, które prowadzą do powstawania odpadów

żywności. Podczas przygotowywania tych programów państwa członkowskie mogłyby czerpać inspirację z zaleceń *opracowanych* przez *panel obywatelski* ds. marnowania żywności.

żywności. Podczas przygotowywania tych programów *Komisja Europejska i państwa członkowskie powinny ściśle współpracować, by określić i wdrożyć najskuteczniejsze zachęty finansowe do osiągnięcia celów określonych w niniejszej dyrektywie. Ponadto* państwa członkowskie mogłyby czerpać inspirację z zaleceń *panelu obywatelskiego* ds. marnowania żywności *i podkreślać kluczową rolę, jaką mogą odegrać kampanie uświadamiające i informacyjne dotyczące marnowania żywności prowadzone przez organizacje konsumenckie. Co więcej, realizacja tych programów powinna obejmować dzielenie się dobrymi praktykami, kształcenie i świadomość społeczną, konkretne środki wspierające darowizny żywności, propagowanie zrównoważonych metod produkcji i odpowiedzialną konsumpcję w celu osiągnięcia istotnych zmian w zachowaniach społecznych i gospodarczych, by zrealizować określone cele dotyczące walki z marnowaniem żywności.*

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 33 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(33a) Kluczowym elementem wzmocnienia skutecznego wdrażania przepisów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów byłoby utworzenie platformy wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, co ułatwiłoby transfer know-how i przyspieszyłoby proces wdrażania. Ta zacieśniona współpraca pomogłaby przewyciężyć szczególne przeszkody, jakie napotyka każde państwo członkowskie, i sprzyjałaby wprowadzaniu innowacyjnych i skutecznych rozwiązań.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 36 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(36a) Aby ułatwić spójną interpretację danych dotyczących odpadów żywności i wymogów w zakresie sprawozdawczości przez organy krajowe, przy jednoczesnym unikaniu niepotrzebnego obciążenia administracyjnego dla podmiotów w łańcuchu dostaw żywności, Komisja powinna przyjąć wytyczne dotyczące interpretacji aktów delegowanych na wzór wytycznych dotyczących opracowywania i przekazywania danych dotyczących odpadów komunalnych^{1a} lub wytycznych dotyczących opracowywania i przekazywania danych dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych^{2b};

^{1a} Komisja Europejska, Eurostat, „Guidance for the compilation and reporting of data on municipal waste according to Commission Implementing Decisions 2019/1004/EC and 2019/1885/E C, and the Joint Questionnaire of Eurostat and OECD” [Wytyczne dotyczące opracowywania i przekazywania danych dotyczących odpadów komunalnych zgodnie z decyzjami wykonawczymi Komisji 2019/1004/WE i 2019/1885/WE oraz wspólnym kwestionariuszem Eurostatu i OECD] (wersja z 2023 r.), <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/Guidance+on+municipal+waste+data+collection/>.

^{2b} Komisja Europejska, Eurostat, „Guidance for the compilation and reporting of data on packaging and packaging waste according to Decision 2005/270/EC” [Wytyczne dotyczące opracowywania i przekazywania

danych dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych zgodnie z decyzją 2005/270/WEJ (wersja z 2023 r.), <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/PPW+-+Guidance+for+the+compilation+and+reporting+of+data+on+packaging+and+packaging+waste.pdf/297d0cda-e5ff-41e5-855b-5d0abe425673?t=1621978014507>.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 2
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 3 – punkt 4 a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4ba. „odpady żywności” oznaczają wszelką żywność zgodnie z definicją zawartą w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2022 Parlamentu Europejskiego i Rady (3), która stała się odpadami, z wyjątkiem odpadów pozostałości z produkcji rolnej oraz pozostałości z procesu produkcji, przetwarzania i podnoszenia wartości produktów rolnych przez gospodarstwa rolne lub inne przedsiębiorstwa rolno-przemysłowe, które są uznawane za produkty uboczne na warunkach określonych w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE; z definicji wyłączone są również substancje pochodzące z produkcji rolniczej, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. f), oraz produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b);

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych. Do środków tych należy:

Poprawka

Państwa członkowskie przyjmują *i wdrażają* odpowiednie środki, *dostosowane do swojej indywidualnej sytuacji*, w celu zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w *całym rolno-spożywczym łańcuchu dostaw, czyli* produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych, *m.in. w szkołach i szpitalach*, oraz w gospodarstwach domowych. Do środków tych należy *między innymi*:

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4

Dyrektywa 2008/98/WE

Artykuł 9a – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) opracowywanie i wspieranie interwencji na rzecz zmiany zachowań w celu ograniczenia powstawania odpadów żywności oraz kampanii informacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów żywności;

Poprawka

a) opracowywanie i wspieranie interwencji na rzecz zmiany zachowań w celu ograniczenia powstawania odpadów żywności, *w tym w celu wypracowania pozytywnego podejścia do owoców i warzyw, które mają wady zewnętrzne lub nietypowy wygląd, ale nadal nadają się do spożycia*, oraz *opracowywanie i wspieranie* kampanii informacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. *Takie działania między innymi wzmocnią rolę, jaką odgrywają placówki edukacyjne w zwalczaniu marnotrawienia żywności na stołówkach oraz w kształtowaniu zachowań przyszłych konsumentów; umożliwią konsumentom lepszego zrozumienie oznaczeń daty; podkreślą, że rola konsumenta w ograniczaniu marnotrawienia żywności jest kluczowa i niezbędna, oraz zagwarantują udział*

organizacji branżowych i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze;

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) ***zachęcanie do dokonywania*** darowizn produktów spożywczych i ***do*** innych form redystrybucji żywności, przy czym przedkładać należy przeznaczenie jej dla ludzi nad wykorzystanie jako paszę dla zwierząt czy przetwarzanie na produkty niespożywcze;

Poprawka

c) ***ułatwianie przekazywania*** darowizn produktów spożywczych i innych form redystrybucji żywności ***oraz zachęcanie do tego***, przy czym przedkładać należy przeznaczenie jej dla ludzi nad wykorzystanie jako paszę dla zwierząt czy przetwarzanie na produkty niespożywcze. ***Można w tym celu wprowadzić zachęty podatkowe i administracyjne dla podmiotów gospodarczych, jak określono w załączniku IVa, a także dawać przedsiębiorstwom możliwości i tworzyć zachęty, aby produkty, których termin ważności niedługo upłynie, udostępniano na najlepszych możliwych warunkach organizacjom udzielającym wsparcia osobom mającym trudności z zakupem żywności;***

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) wspieranie badań naukowych i innowacji związanych z przeciwdziałaniem marnotrawieniu żywności oraz z opakowaniami żywności, z

uwzględnieniem kluczowej roli, jaką opakowania te odgrywają dla zapobiegania powstawania odpadów żywności w łańcuchu wartości żywności oraz w zapewnianiu jej bezpieczeństwa i jakości, przy jednoczesnym ograniczaniu ogólnego wpływu na środowisko i optymalizacji systemów opakowań;

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 1 – litera d b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

db) wspieranie innowacji, wymiany i współpracy między wszystkimi podmiotami i zainteresowanymi stronami w łańcuchu dostaw żywności, które służą określeniu, jakie narzędzia umożliwią lepszą równowagę między produkcją a popytem;

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 1 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie gwarantują zaangażowanie zainteresowanych stron, sektora prywatnego i organizacji konsumenckich w opracowanie zindywidualizowanych programów opartych na potrzebach w zakresie zapobiegania marnotrawieniu żywności. Szczególną uwagę należy zwrócić na opracowanie i wdrożenie skutecznych programów kształcenia konsumentów, ze szczególnym naciskiem na szerzenie wiedzy wśród młodych ludzi przez moduły

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.

Poprawka

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności. ***Komisja ułatwia wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, która służy promowaniu wzajemnego uczenia się oraz stałemu doskonaleniu procesów pomiaru i sprawozdawczości w zakresie odpadów żywności. Podczas opracowywania tych aktów delegowanych Komisja powinna wziąć pod uwagę dane naukowe lub inne dostępne informacje techniczne, w tym odpowiednie normy międzynarodowe, takie jak norma FLW (Food Loss and Waste Accounting and Reporting Standard) Światowego Instytutu Zasobów dotycząca rachunkowości i sprawozdawczości w odniesieniu do strat i marnotrawienia żywności, oraz wkład wszystkich zainteresowanych stron.***

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 3 – akapit (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja ułatwia zharmonizowany pomiar i monitorowanie odpadów żywności oraz wydaje praktyczne wytyczne, aby pomóc podmiotom w całym łańcuchu dostaw i organom państw członkowskich spójnie interpretować dane dotyczące odpadów żywności i wymogi w zakresie sprawozdawczości.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4

Dyrektywa 2008/98/WE

Artykuł 9a – ustęp 4 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) ograniczenie powstawania odpadów żywności w przetwórstwie i wytwórstwie o 10 % w porównaniu z **ilością wytworzoną w 2020 r.**;

a) ograniczenie powstawania odpadów żywności w przetwórstwie i wytwórstwie o 10 % **na tonę żywności wytworzonej w danym państwie członkowskim** w porównaniu ze **średnią z lat 2020–2022**;

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4

Dyrektywa 2008/98/WE

Artykuł 9a – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) ograniczenie powstawania odpadów żywności na mieszkańca, łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, o 30 % w porównaniu z ilością wytworzoną **w 2020 r.**

b) ograniczenie powstawania odpadów żywności na mieszkańca, łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, o 30 % w porównaniu ze **średnią** ilością wytworzoną **w latach 2020–2022 w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i**

usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych. Przy ustanawianiu środków w tym celu państwa członkowskie uwzględniają różne poziomy marnotrawienia żywności w różnych kategoriach na wskazanych etapach łańcucha (tj. sprzedaż detaliczna i inna dystrybucja żywności, restauracje i usługi gastronomiczne oraz gospodarstwa domowe).

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. W przypadku gdy państwo członkowskie może dostarczyć dane za rok referencyjny poprzedzający 2020 r., które zgromadzono przy użyciu metod porównywalnych z metodą i minimalnymi wymaganiami jakościowymi dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności określonymi w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597, można wykorzystać wcześniejszy rok referencyjny. Państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o zamiarze wykorzystania wcześniejszego roku referencyjnego w ciągu **18** miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy oraz przekazuje Komisji dane i metody pomiaru wykorzystane do ich zgromadzenia.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 9a – ustęp 6

Poprawka

5. W przypadku gdy państwo członkowskie może dostarczyć dane za rok referencyjny poprzedzający 2020 r., które zgromadzono przy użyciu metod porównywalnych z metodą i minimalnymi wymaganiami jakościowymi dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności określonymi w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597, można wykorzystać wcześniejszy rok referencyjny. Państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o zamiarze wykorzystania wcześniejszego roku referencyjnego w ciągu **12** miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy oraz przekazuje Komisji dane i metody pomiaru wykorzystane do ich zgromadzenia.

Tekst proponowany przez Komisję

6. Jeżeli Komisja uzna, że dane te nie spełniają warunków określonych w ust. 5, w ciągu 6 miesięcy od otrzymania powiadomienia dokonanego zgodnie z ust. 5 przyjmuje ona decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do zastosowania jako roku referencyjnego **2020 r.** lub roku innego niż rok zaproponowany przez to państwo członkowskie.

Poprawka

6. Jeżeli Komisja uzna, że dane te nie spełniają warunków określonych w ust. 5, w ciągu 6 miesięcy od otrzymania powiadomienia dokonanego zgodnie z ust. 5 przyjmuje ona decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do zastosowania jako roku referencyjnego ***średniej z lat 2020–2022*** lub roku innego niż rok zaproponowany przez to państwo członkowskie.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 9
Dyrektywa 2008/98/WE
Artykuł 29a – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Przy dostosowywaniu swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności państwa członkowskie zapewniają zaangażowanie lokalnych i regionalnych zainteresowanych stron, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego w celu opracowania dostosowanych do potrzeb programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, które umożliwią rozwiązanie problemu marnowania żywności w konkretnych newralgicznych obszarach, a także pozwolą wyeliminować szczególnie postawy i zachowania, które przyczyniają się do powstawania odpadów żywności, w szczególności na poziomie gospodarstw domowych.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZNI OTRZYMAŁA INFORMACJE

Przy sporządzaniu projektu opinii, do czasu przyjęcia go w komisji, sprawozdawczynie otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Copa-Cogeca
FoodDrinkEurope
Mercadona
To Good To Go

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczynie.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Zmiana dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów
Odsyłacze	COM(2023)0420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	ENVI 2.10.2023
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AGRI 2.10.2023
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Clara Aguilera 12.9.2023
Rozpatrzenie w komisji	25.10.2023 28.11.2023
Data przyjęcia	24.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+: 44 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropè, Katarína Roth Neved'alová, Bert-Jan Ruissen, Petri Sarvamaa, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Rosanna Conte, Gabriel Mato, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Achille Variati
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Eric Minardi, Cláudia Monteiro de Aguiar

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

44	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Paola Ghidoni, Eric Minardi
NI	Dino Giarrusso, Katarína Roth Neved'alová
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Gabriel Mato, Cláudia Monteiro de Aguiar, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Irène Tolleret
S&D	Clara Aguilera, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli, Achille Variati
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się